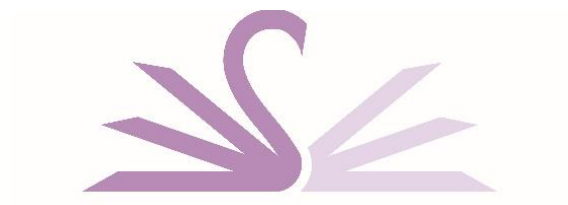

Strateški plan Gradske knjižnice Solin
od 2021. do 2024. godine

Gradska knjižnica Solin

Solin, prosinac 2020. godine

Sadržaj:

1. Vizija i poslanje Gradske knjižnice Solin.....	2
2. Analiza trenutačnog stanja Gradske knjižnice Solin (SWOT).....	4
3. Veći projekti Gradske knjižnice Solin od 2021. do 2024. godine.....	6
3.1. Otvaranje ili "stvaranje" novog prostora Knjižnice.....	6
3.2. Otvaranje zasebnog Odjela za mlade.....	7
3.3. Uvođenje posudbe e-knjiga.....	7
3.4. EU fondovi kao novi izvori financiranja.....	9
3.5. Djelatnici kao najvrjedniji resurs Knjižnice.....	9
3.6. Uravnotežen program.....	10
3.7. Otvoriti vrata Teatrina amaterizmu.....	10
3.8. Volonterstvo u Knjižnici.....	11
3.9. Sanacija Ogranka Vranjic.....	12
4. Manji projekti Gradske knjižnice Solin u razdoblju od 2021. do 2024. godine...	13

1. Vizija i poslanje Gradske knjižnice Solin

Narodna je knjižnica mjesno obavijesno središte koje svojim korisnicima omogućuje neposredan pristup svim vrstama znanja i obavijesti. Narodna knjižnica kao mjesni prilaz znanju osigurava osnovne uvjete za cjeloživotno učenje, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinaca i društvenih skupina.

Službe narodne knjižnice temelje se na jednakosti pristupa svima, bez obzira na dob, rasu, spol, vjeru, nacionalnost, jezik i društveni položaj. Narodna je knjižnica dužna osigurati posebne usluge i građu onim korisnicima koji se iz bilo kojeg razloga ne mogu služiti redovitim uslugama i građom, npr. pripadnicima jezičnih manjina, osobama s tjelesnim oštećenjima, bolesnicima u bolnicama ili zatvorenicima.

U narodnoj bi knjižnici sve dobne skupine trebale naći građu za svoje potrebe. Zbirke i službe moraju, uz tradicionalnu građu, obuhvaćati i sve odgovarajuće vrste nositelja obavijesti i suvremene tehnologije. Visoka kvaliteta i primjerenost mjesnim potrebama i uvjetima od temeljne su važnosti. Građa mora odražavati tekuća kretanja i društveni razvitak te biti pamćenjem ljudskih stremljenja i mašte. Zbirke i službe ne smiju biti izložene bilo kakvom obliku ideološke, političke ili vjerske cenzure niti trgovačkim pritiscima.

Iz gore navedenog opisa idealne narodne knjižnice možemo izvesti poslanje Gradske knjižnice Solin kao narodne knjižnice. Poslanje Gradske knjižnice Solin bi trebalo biti da:

- pruža mogućnost svim građanima (posebno građanima grada Solina) da čitaju, uče, saznavaju, budu obaviješteni, da jačaju svoje osobne kulturne, duhovne i demokratske potencijale, da upoznaju i koriste dobrobiti novih informacijskih tehnologija, da kreativno, kvalitetno i slobodno provode svoje vrijeme... i to bez obzira na svoju dob, spol, društveni status, narodnost, vjeru, rasu...
- bude kulturno središte i mjesto susreta građana lokalne sredine, koje će značajno utjecati na poboljšanje kvalitete života građanina pojedinca u svakom životnom dobu
- bude potpora društvenom uključivanju svih marginaliziranih skupina građana
- promiče hrvatsku književnost i kulturne vrijednosti
- jača vrijednosti multikulturalnog društva
- čuva i promiče lokalnu baštinu

Iz navedenog poslanja Gradske knjižnice Solin možemo uobličiti njezine općenite zadaće vezane uz obavješćivanje, opismenjivanje, obrazovanje i kulturu. Gradska knjižnica Solin prvenstveno bi trebala:

- podupirati osobno obrazovanje pojedinca i formalno obrazovanje na svim razinama
- omogućavati svojim korisnicima osobni kreativni razvoj
- izgrađivati kvalitetne i raznolike zbirke na svim medijima
- biti privlačno mjesto za rad, igru i druženje
- poticati maštu i kreativnost kod djece i mladih
- stvarati i jačati čitateljske navike među djecom od najranije dobi
- biti jedno od kulturnih središta grada Solina
- promicati svijest o kulturnom nasljeđu, uvažavanju umjetnosti, znanstvenih postignuća i inovacija
- omogućavati pristup kulturnim izvedbama svih izvođačkih umjetnosti
- gajiti dijalog među kulturama i zastupati kulturne različitosti, imajući na umu pripadnost hrvatskom i zapadnoeuropskom kulturnom nasljeđu
- podupirati usmenu tradiciju
- osiguravati pristup građana svim vrstama obavijesti o svojoj zajednici
- pružati primjerene obavijesne službe mjesnim poduzećima, udrugama i interesnim skupinama
- razvijati obavijesne vještine i računalnu pismenost svojih korisnika
- biti prisutna u digitalnom prostoru putem mrežnih stranica
- podupirati i sudjelovati u programima razvijanja pismenosti namijenjenima svim dobnim skupinama te inicirati takve programe, kad je to potrebno
- oblikovati i nuditi usluge i onim korisnicima koji nisu u mogućnosti doći u Knjižnicu
- pridonositi razvoju knjižničarske struke

2. Analiza trenutačnog stanja Gradske knjižnice Solin (SWOT)

Prije nego što s općenitih zadaća Gradske knjižnice Solin prijedemo na specifične zadaće kojima bi se Knjižnica trebala pozabaviti u razdoblju od 2021. do 2024. godine, napraviti ćemo SWOT analizu trenutačnog stanja Knjižnice kako bismo zadobili jasniji uvid u snage i slabosti Knjižnice te prilike koje joj se pružaju i koje bi trebala iskoristiti kao i prijetnje kojima bi se trebala ukloniti.

	SNAGE (strengths)	SLABOSTI (weaknesses)
unutarnje (osobne)	<ul style="list-style-type: none"> • iskusni i obrazovani djelatnici • položaj Knjižnice u centru Solina • osigurani dugoročni financijski izvori • dobar odnos s tijelima lokalne samouprave • mreža ogranaka • stalno stručno usavršavanje djelatnika • informatička infrastruktura • umreženost u Crolist • suradnja s kulturnim i obrazovnim ustanovama • suradnja s medijima • suradnja s eminentnim pojedincima (pisci, likovni i glazbeni umjetnici, stručnjaci raznih profila...) • suradnja s udrugama koje promiču obrazovanje, humanitarne djelatnosti i ljudska prava • izgrađenost zbirke koje u postotcima približno odgovaraju Standardima • prikupljanje građe za zavičajnu zbirku i promicanje lokalne kulturne baštine • kontinuirano vrednovanje rada • vlastita izdavačka djelatnost • bliskost knjižničara s korisnicima 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatak prostora (smještajnih kapaciteta) za građu u Središnjoj knjižnici i ogranacima • nepostojanje zasebnog odjela za djecu i odjela za mlade • neuravnoteženost programa za djecu i odrasle (veći naglasak na humanističkim znanostima i umjetnosti, nego na prirodnim i tehničkim znanostima) • ogranak Vranjic podložan poplavama uslijed jačeg nevremena • nepostojanje e-knjiga i e-čitača • nedovoljno prostora za amaterizam u Teatrinu

	PRILIKE (opportunities)	PRIJETNJE (threats)
vanjske	<ul style="list-style-type: none"> • praćenje potreba korisnika • podizanje kvalitete usluga • neprestano prilagođavanje kako zahtjevima korisnika tako i zahtjevima struke • demografski rast Solina • mladost grada Solina (preko predškolaca i osnovnoškolaca privući u Knjižnicu i odrasle članove njihovih obitelji) • daljnji rad na prepoznatljivosti ustanove za širu populaciju • osuvremenjivanje informatičke i druge opreme, prilagodba novim tehnologijama • proširenje knjižnične mreže na novi ogranak • poticanje kulturno-umjetničkog amaterizma • Knjižnica kao mjesto susreta građana Solina • suradnja s Turističkom zajednicom na projektima kulturnog turizma • informiranje građana o svim aspektima života lokalne zajednice • promjene u zakonskim propisima koje bi potakle razvoj knjižničarske djelatnosti • poboljšanje ukupne ekonomske situacije u društvu • naklonjenost lokalnih institucija i pojedinaca u njima • kulturni fondovi Europske Unije kao novi izvori financiranja • ulazak u partnerske programe s većim knjižnicama (poput npr. Gradske knjižnice Marka Marulića u Splitu) i srodnim ustanovama • turistički povoljan položaj (između Splita, ruševina antičke Salone i tvrđave u Klisu) • aktiviranje mladih i umirovljenika u životu Knjižnice te njihovo usmjeravanje jednih na druge u smislu volontiranja 	<ul style="list-style-type: none"> • ukoliko se nastave smanjivati financijska sredstva smanjit će se i priljev nove građe što može rezultirati nezadovoljstvom korisnika • smanjeni izvori financiranja mogu uzrokovati i nemotiviranost djelatnika za rad • pad interesa za knjigu i čitanje može uzrokovati smanjenje broja posudbi knjižne građe • očekivano smanjenje prihoda od Grada Solina i Ministarstva kulture Republike Hrvatske • nezadovoljstvo jednog dijela korisnika smanjenjem nabave građe • usmjerenost jednog dijela korisnika (ponajviše srednjoškolaca) na grad Split i Gradsku knjižnicu Marka Marulića s njezinim ograncima • negativne ekonomske posljedice pandemije koronavirusa tijekom 2020./2021. godine (a možda i idućih godina) • otežano funkcioniranje u uvjetima pandemije u smislu promjena u načinu pružanja usluga

3. Veći projekti Gradske knjižnice Solin od 2021. do 2024. godine

3.1. Otvaranje ili „stvaranje“ novog prostora Knjižnice

Trenutačno najveći problem Knjižnice problem je prostora. Budući da je Knjižnica već 2006. godine, kad se preselila u novi prostor u Zvonimirovoj 117d, svojim fondom gotovo u potpunosti ispunila taj prostor, jasno je s kolikim je manjkom prostora Knjižnica suočena danas, 14 godina nakon preseljenja. To što mrežu Gradske knjižnice Solin sačinjavaju tri ogranka i Teatrin ne čini taj problem nimalo manjim. Naime, ogranci samo dupliraju knjižničnu građu Središnje knjižnice u Solinu i zapravo funkcioniraju kao "malene središnjice" koje građu i usluge Središnje knjižnice prostorno približavaju stanovnicima Mravinaca i Kučina, Svetoga Kaja i Vranjica kako ti isti ne bi trebali dolaziti u centar Solina da bi ispunili svoje informacijske potrebe. Imajući u vidu pravu svrhu jednog ogranka, koju smo upravo ugrubo definirali, jasno će nam biti da se problem prostora neće riješiti ni eventualnim otvaranjem četvrtog ogranka u Ninčevićima. Teatrin je, s druge strane, kazališni prostor koji svoju svrhu može ispunjavati samo u sadašnjem obliku. Pretvoriti ga u prostor za smještaj knjižničkog fonda nemoguće je bez velikih prostornih zahvata koji bi ga onemogućili u izvršavanju njegove izvorne svrhe.

Kao logično rješenje problema nedostatka prostora nameće se uvođenje novoga prostora po mogućnosti što veće kvadrature. Taj bi se novi prostor mogao stvoriti na tri načina:

1. proširenjem Središnje knjižnice u sadašnjem prostoru (u Zvonimirovoj 117d)
2. dodjeljivanjem novoga, izdvojenoga prostora Knjižnici, koji neće funkcionirati kao četvrti ogranak, nego kao izdvojeno spremište opremljeno posebnim policama za prihvat što većega broja knjiga
3. preoblikovanjem ogranka Sveti Kajo u ogranak-spremište

Iako su prva dva rješenja bolja od trećega, budući da se njima ne bi mijenjala narav jednog od ogranka, oba se nalaze izvan naše moći. Naime, njih bi trebao realizirati osnivač Knjižnice – Grad Solin. Treće, "najlošije" rješenje značilo bi preoblikovati jedan (po obliku prostora najpovoljniji) ogranak u ogranak-spremište, otkinuti dio prostora od korisnikâ i ispuniti ga knjižničnim fondom. Za koje god se rješenje opredijelila u konzultaciji sa svojim osnivačem, Knjižnica će do 2024. godine morati otvoriti ili "stvoriti" novi prostor na jedan od triju navedenih načina. Ni taj novi prostor vjerojatno neće bio trajno rješenje, ali će za jedno vrijeme riješiti taj gorući problem s kojim je Knjižnica trenutačno suočena.

3.2. Otvaranje zasebnog Odjela za mlade

Budući da djeca u pravilu posjećuju Knjižnicu u pratnji roditelja i njezinim se uslugama služe zajedno s njima, potreba razdvajanja Dječjeg od Odraslog odjela nije toliko naglašena koliko potreba razdvajanja Omladinskog odjela od Dječjeg i Odraslog. Naime, mladi korisnici Gradske knjižnice Solin čine posebnu skupinu čije su informacijske potrebe i čitateljski interesi drugačiji od onih odraslih i djece s kojom ih se često pogrešno poistovjećuje. Zbog toga se događa da se adolescentima, premda čine četvrtinu korisnika Knjižnice, namjenjuje manje prostora, osoblja, programa i financijskih sredstava nego drugim korisničkim skupinama.

Jedno od glavnih obilježja adolescenata njihova je želja da ih se počne tretirati kao odrasle osobe pa pokušaj Knjižnice da ih obuhvati istim odjelom kojim obuhvaća i djecu, ne samo da onemogućava ulazak Knjižnice u slobodno vrijeme mladih Solinjana, nego u njihovim očima djeluju i ponižavajuće.

Prostor i usluge za mlade te prikladan pristup mladima u narodnim knjižnicama ostvaruju se na tri osnovna načina: zasebno knjižnicom za mlade, zasebnim odjelom za mlade i zasebnim programima za mlade.

Odjel za mlade za Gradsku knjižnicu Solin nameće se kao najbolje rješenje, zato što predstavlja srednji put između otvaranja zasebne knjižnice za Djecu i mlade i programâ za mlade kojima je Knjižnica dosad nedovoljno pokušavala odgovoriti na njihove potrebe. Odjel za mlade podrazumijevao bi prostor u sklopu Središnje knjižnice u Solinu koji bi bio namijenjen samo mladima. Riječ je o srednjem rješenju koje ima najviše prednosti i najmanje nedostataka od triju navedenih modela, budući da bi se mladima istodobno pružio izdvojen prostor i osoblje koje bi se bavilo isključivo njima, dok bi im se opet omogućilo da se služe svim odjelima Knjižnice, od odjela za djecu do odjela za odrasle. Knjižnica bi tako svojim uslugama pratila odrastanje korisnika na jednom mjestu, prvo na dječjem odjelu, zatim na odjelu za mlade te na koncu na odjelu za odrasle, što je važno kako bi korisnici stekli naviku da se stalno služe Knjižnicom.

3.3. Uvođenje posudbe e-knjige

Kad je riječ o knjižničnim uslugama i programima kojima se promiče čitanje razlikujemo one koji se odvijaju: unutar prostora knjižnice, izvan prostora knjižnice te one koji se odvijaju u virtualnom prostoru knjižnice.

Među knjižnične virtualne usluge ubrajamo online katalog, digitalizaciju građe (posebno zavičajne) kako bi se korisnicima omogućilo da rijetkoj i staroj građi mogu pristupiti putem interneta, besplatno korištenje interneta, prisutnost knjižnice na društvenim mrežama poput Facebooka i Twittera, posjedovanje mrežnih stranica i blogova te mogućnost posudbe elektroničkih knjiga.

Iz svega navedenoga je vidljivo da je Gradska knjižnica Solin već prisutna u virtualnom prostoru te da putem interneta dopire do svojih korisnika barem u smislu pružanja informacija o svojem radu. Međutim, budući da korisnici narodnih knjižnica u pravilu postaju njihovim članovima kako bi došli do knjige, može se reći da usprkos tome što smo prisutni u digitalnom svijetu ipak svojim korisnicima u njemu ne pružamo ono zbog čega su i postali našim članovima. Ne pružamo im knjigu, točnije e-knjigu.

Koliko je važno omogućiti korisnicima i posudbu e-knjiga možda nam je najbolje pokazala nedavna pandemija koronavirusa zbog koje je i Gradska knjižnica Solin bila prisiljena obustaviti rad s korisnicima. No, dok je za one narodne knjižnice koje pružaju uslugu posudbe e-knjiga ta obustava značila samo prekid posuđivanja papirnatih knjiga, za našu je Knjižnicu u jednom periodu značila potpunu obustavu posudbe knjiga iz našega fonda. Tijekom tog razdoblja dio naših korisnika sigurno se preorijentirao na one narodne knjižnice koje su im tijekom tog razdoblja pružale uslugu posudbe e-knjiga. Kako je nastavak pandemije vrlo izgledan možda i nekoliko idućih godina, jasno je koliko je važno uvesti uslugu posudbe e-knjiga.

Drugi razlog zbog kojeg je nužno pratiti tehnološke trendove pa tako i ovaj činjenica je koju smo već spomenuli, govoreći o potrebi otvaranja Odjela za mlade, da četvrtinu članova Gradske knjižnice Solin čine upravo mladi korisnici koji velik dio svojega vremena provode u virtualnome svijetu. Knjižnica bi tako uvođenjem posudbe e-knjige doprla i do puno većeg broja mladih nego što to može trenutačno. Štoviše, to bi postigla uz puno manje troškove i financijskih i ljudskih resursa.

Zbog svega navedenoga je jasno da Knjižnica mora u razdoblju od 2021. do 2024. pružiti i posudbu e-knjige kako bi traženi naslovi korisnicima bili dostupni u bilo kojem trenutku i na bilo kojem mjestu, a sve u svrhu poticanja čitanja, odsad i u virtualnom svijetu.

3.4. EU fondovi kao novi izvori financiranja

Gradska knjižnica Solin dosad se u pravilu financirala isključivo sredstvima Grada Solina, Ministarstva kulture RH, Županije Splitsko-dalmatinske te svojim vlastitim sredstvima prikupljenima od članarina, zakasnina, usluga koje se naplaćuju, iznajmljivanjem prostora Teatrina itd. Knjižnica se nalazi pred izazovom promjene svoje temeljne i tradicionalne uslužne paradigme unutar koje djeluje već 20 godina. Više se ne može temeljiti samo na posuđivanju knjiga i pružanju informacija svojim korisnicima.

Gradska knjižnica Solin mora redefinirati svoju društvenu ulogu u vremenu koje dolazi kako bi postala nova vrsta društvene ustanove koja će promovirati kreativnost, računalne vještine, fleksibilne mogućnosti zapošljavanja, bolju zdravstvenu brigu i veću kvalitetu života, pristup učenju i znanju te medijsku i informacijsku pismenost, sve one vrijednosti koje se nalaze visoko i na listi prioriteta EU-a. Imajući u vidu da je hrvatska članica EU-a, Knjižnica će se uključiti u projekte srodne našoj misiji i viziji, te će pokušati ostvariti sredstva kojima bismo dijelom ili u cijelosti financirali neke od projekata.

3.5. Djelatnici kao najvrjedniji resurs Knjižnice

Ono što izvrsnu knjižnicu razlikuje od dobre knjižnice jesu njezini djelatnici. Promatrano tako, djelatnici su najvrjedniji resurs kojim Gradska knjižnica Solin raspolaže. Međutim, kao što i svakom drugom resursu, kojega se crpi a u kojega se ne ulaže, vrijednost opada, tako je i s djelatnicima. Općenito govoreći, ulaganje u djelatnike podrazumijeva njihovo stalno stručno usavršavanje te stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija kako bi bili u stanju odgovoriti potrebama knjižničarske struke i pratiti njezin sve brži napredak.

Prednost koju Gradskoj knjižnici Solin daje trenutni sastav njezina radnog kolektiva činjenica je da je on sastavljen od djelatnika kojima je knjižničarsko zvanje jedno od dvaju postignutih zvanja, tj. da većina djelatnika Knjižnice uz poznavanje knjižničarske raspolaže i poznavanjem još jedne struke. Imajući to na umu, treba se pobrinuti da se takvi djelatnici uz napredovanje u knjižničarskoj struci nastave, koliko je to moguće, usavršavati i u svojim sekundarnim strukama kako bi i ta knjižničarstvu srodna znanja mogli staviti Knjižnici na raspolaganje. To će se najbolje postići njihovim prisustvovanjem raznim seminarima, okruglim stolovima i tribinama u organizaciji naše matične knjižnice – Gradske knjižnice Marko Marulić

iz Splita – ali i drugim predavanjima u organizaciji raznih fakulteta s kojih su takvi djelatnici potekli.

3.6. Uravnotežen program

Informacijske potrebe i čitateljski interesi korisnika Knjižnice razlikuju se od pojedinca do pojedinca, stoga Knjižnica, da bi ispunila svoje poslanje, korisnicima treba pružati jednak pristup svim granama znanja. Ta bi se jednakost trebala očitovati u tome da sve grane umjetnosti i znanosti budu, koliko je to moguće, ravnomjerno zastupljene knjižničnim fondom i programima u organizaciji Knjižnice. Dati jednoj grani prednost znači oduzeti je od druge i time poremetiti ravnotežu.

Što se tiče knjižničnog fonda, možemo reći da je Knjižnica dosad manje-više uspješno održavala ravnotežu. Što se pak tiče njezinih programa, Knjižnica očigledno daje prednost umjetnosti na štetu znanosti. Tome u prilog govori činjenica da se u Knjižnici trenutačno održavaju tri škole s područja umjetnosti (škola pjevanja, crtanja i glume) i da se donedavno održavala i četvrta (škola plesa), dok u ponudi sve to vrijeme nismo imali ni jednu školu ili tečaj s područja znanosti kao protutežu.

Zbog toga je u iduće četiri godine prijeko potrebno u ponudu Knjižnice uključiti i programe s područja znanosti npr. školu računalnoga programiranja i robotike kako bi se u život Knjižnice uključili i oni osnovci koji imaju veći afinitet prema znanosti. Proviđanje takvih programa nije potrebno samo zato da bi se uravnotežila ponuda knjižničnih programa, nego još više zato što bi se takvim programima dio mladih potaknulo na upisivanje informatičkih i tehničkih fakulteta koji su glavni zupčanci u pokretanju ekonomski profitabilnog i tržišno konkurentnog društva.

3.7. Otvoriti vrata Teatrina amaterizmu

Program Teatrina Gradske knjižnice Solin financira se sredstvima Grada Solina i Ministarstva kulture RH pri čemu treba istaknuti da su sredstva Grada u pravilu i do pet puta veća od onih Ministarstva. S tim sredstvima dosad smo u Teatrinu uspijevali postaviti 6 ili 7 predstava godišnje, što nije malo. Međutim, cilj Teatrina kao kazališta trebao bi biti da svojoj publici pruži najmanje jednu predstavu mjesečno, želi li se nametnuti kao ozbiljno kazalište.

Budući da su navedena sredstva takva kakva jesu i da je vrlo neizgledno da će ona u iduće četiri godine značajnije rasti, štoviše vjerojatnije je da će se zbog ekonomske krize izazvane pandemijom koronavirusa smanjivati, očito je da Teatrin ni u idućim godinama neće postati kazalište koje će svojoj publici moći ponuditi najmanje jednu predstavu mjesečno – osim ako ne otvori svoja vrata amaterima.

Budući da poticanje kulturno-umjetničkog amaterizma među ljudima svih dobnih skupina jest (ili bi trebala biti) jedna od glavnih zadaća narodne knjižnice kao takve u razdoblju od iduće četiri godine Knjižnica se treba nastaviti prijavljivati na natječaje Grada Solina i Ministarstva kulture RH, pokušati podebljati sredstva za dramski program Teatrina sredstvima Županije i EU-a, a da bi zaokružila godišnji dramski program Teatrina na najmanje jednu predstavu mjesečno, započeti suradnju s amaterskim kazalištima, probati najbolje ponude među njima te ih početi dovoditi u Teatrin. Pokaže li se da je ponuda dramskih kazališta veća i kvalitetnija od očekivane, najbolje predstave ćemo uklopiti u godišnji dramski program Teatrina, dok ćemo ostale ugostiti u sklopu godišnje smotre amaterskih kazališta koju bismo u tom slučaju pokrenuli.

3.8. Volonterstvo u Knjižnici

Knjižnica bi se uslugama volontera trebala koristiti u obavljanju poslova nevezanih uz samu struku te pružanju usluga za koje procjenjuje da postoji interes od strane korisnika, ali koje im ona zbog ograničenih resursa (novca, zaposlenika, vremena itd.) nije u stanju pružiti.

Vodeći se tom jednostavnom smjernicom, smatram da bi se volonteri u Knjižnici za početak mogli iskoristiti na tri načina:

- dovođenjem usluga Knjižnice do svakog potencijalnog korisnika
- pružanjem instrukcija osnovcima i srednjoškolicima
- pokretanjem škole informatike za umirovljenike

Govoreći jezikom struke, potencijalni korisnik je svatko tko se ne koristi Knjižnicom. Veliki dio potencijalnih korisnika ima pristup Knjižnici i njezinim uslugama, ali se iz raznih razloga ne služi njima, najčešće zato što smatra da mu one nisu potrebne. Međutim, jedan manji dio potencijalnih korisnika itekako ima potrebu za građom i uslugama Knjižnice, ali se njima ne služi zato što im ne može pristupiti iz više razloga, najčešće zbog fizičke nepokretljivosti ili drugih tjelesnih ograničenja. Takve osobe su prisiljene obratiti se za pomoć drugoj osobi kako

bi došle do usluga Knjižnice. Umjesto da i dalje čekamo da taj dio potencijalnih korisnika ostvari vezu s Knjižnicom preko druge osobe, putem volontera bismo mogli (i trebali) građu i usluge Knjižnice sami dovesti do njih, odnosno doći u njihove domove kad već oni ne mogu doći k nama u prostor Knjižnice. Tako bismo ispunili njihove korisničke potrebe i povećali svoje članstvo, pretvarajući dio potencijalnih korisnika u stvarne.

Aktivirati umirovljene profesore raznih predmeta koji su voljni volonterski držati dodatnu nastavu iz svojih predmeta osnovnoškolcima i srednjoškolcima koji imaju potrebu za njom. Stvoriti bazu profesora zainteresiranih za volontiranje i bazu učenika kojima je potrebna dodatna nastava te ih povezati u prostoru Knjižnice.

Iz baze osnovnoškolaca i srednjoškolaca koji se koriste uslugama besplatne dodatne nastave (i svih ostalih mladih koji su zainteresirani za volontiranje) formirati bazu volontera koji bi održavali tečajeve iz informatike i računalnog osposobljavanja za osobe treće živote dobi i sve ostale koji žele steći ili unaprijediti svoja informatička znanja. Na isti način stvoriti bazu mladih volontera i bazu svih zainteresiranih za informatičko osposobljavanje i povezati ih u prostoru Knjižnice.

3.9. Sanacija Ogranka Vranjic

Zbog poplave koja ga je pogodila 2012. godine Ogranak Vranjic bio je zatvoren do 2015. godine kada je saniran i ponovno otvoren za korisnike Knjižnice. Međutim, budući da je taj dio vranjičke rive problematičan i da voda, koja se uslijed velikih kiša i prelijevanja mora nakuplja na tome dijelu, ne otječe natrag prema moru nego naprotiv prema kućama među kojima je smještena i knjižnica, Ogranak se tijekom kišnih i vjetrovitih ne/vremena nalazi u stalnoj opasnosti od ponovnog poplavlivanja. Do ponovnog poplavlivanja u pravom smislu riječi ponovno je došlo krajem 2019. godine kad je taj dio vranjičke rive u potpunosti poplavljen na veliku štetu i knjižnice i okolnih kuća. Ogranak Vranjic se tako ponovno našao u sličnom stanju u kojemu je bio 2012. godine. Radi uklanjanja prijetnje ponovnog poplavlivanja potrebna je nova sanacija Ogranka, ili selidba Ogranka u novi prostor.

4. Manji projekti Gradske knjižnice Solin u razdoblju od 2021. do 2024. godine

Osim gore navedenih "velikih" ciljeva, u razdoblju od iduće četiri godine Knjižnica bi trebala i:

- **potpuno automatizirati i informatizirati Ogranke:**
 - opremiti Ogranke svom opremom koja je potrebna da njihovi korisnici imaju na raspolaganju apsolutno sve one usluge i mogućnosti koje imaju i u Središnjoj knjižnici u Solinu (fotokopirne aparate, printere u boji, skenere...)
 - opremiti ih također i svom onom opremom koja djelatnicima Knjižnice stoji na raspolaganju u Središnjici (bar-kod čitačima, printerima računala...)

- **redizajnirati mrežnu stranicu Knjižnice:**
 - pojednostavniti mrežnu stranicu Knjižnice, vodeći se načelom: "Manje je više!"

- **učiniti Knjižnicu dostupnijom osobama s posebnim potrebama:**
 - omogućiti osobama u kolicima pristup prostorima Knjižnice
 - početi formirati zbirku knjižnične građe za slijepu i slabovidnu osobu
 - povećati ulaganja u zbirku knjižne građe za osobe s poteškoćama u čitanju
 - pomoću volontera uvesti Knjižnicu u domove onih ljudi koji imaju potrebu za njezinim uslugama, ali im ne mogu pristupiti zbog raznih psihosomatskih ograničenja
 - u svemu navedenom surađivati s nama susjednom Udrugom roditelja djece s poteškoćama u razvoju – Moje dijete Solin

- **nastaviti digitalizirati stare i vrijedne naslove u vlasništvu Knjižnice:**
 - pogotovo one zavičajnih autora ili zavičajne tematike
 - one koji su u opasnosti od trajnog oštećenja ili propadanja
 - one za koje znamo ili vjerujemo da bi bile od interesa većem broju korisnika

- **pojačati suradnju s vrtićima i školama:**
 - odlascima knjižničara u vrtiće i škole te aktivnijom suradnjom s odgojiteljima poticati djecu i roditelje da postanu članovi Knjižnice

- imati na umu koliko je važno privući dijete u Knjižnicu već u najranijim godinama, kako bi od malih nogu steklo naviku čitanja i korištenja Knjižnicom
- **pojačati suradnju sa susjednim knjižnicama i drugim kulturnim ustanovama:**
 - posebno s Gradskom knjižnicom Kaštela i Gradskom knjižnicom Klis, s kojima do sada nije bilo dovoljno suradnje u vidu zajedničkih projekata
- **započeti suradnju s drugim hrvatskim knjižnicama:**
 - pokušati ostvariti suradnju s drugim domaćim i međunarodnim knjižnicama koje su se istaknule na svojem polju rada te pokušati dogovoriti razmjenu osoblja radi uzajamnog učenja na primjerima dobre prakse
- **povećati ulaganja u održavanje svih prostora, posebno:**
 - Teatrina, koji je kao prostor velike cirkulacije posjetitelja raznih događanja u organizaciji Knjižnice podložan stalnim manjim oštećenjima
 - Ogranka Vranjic koji je pretrpio oštećenja uslijed višestrukih poplava
 - Ogranka Sveti Kajo o čijoj smo mogućoj prenamjeni već govorili u poglavlju 5.1.
- **povećati ulaganja u održavanje informatičke opreme:**
 - po pitanju informatičke opremljenosti možemo reći da je Knjižnica u dobrom stanju pod uvjetom da se ta oprema počne bolje ažurirati i održavati kako bi se i djelatnici i korisnici mogli koristiti njezinim punim kapacitetima
- **nastaviti s izgradnjom fonda držeći korisnika na prvom mjestu:**
 - ispuniti informacijske i čitateljske potrebe korisnika
 - educirati ih i usmjeravati prema vrijednostima koje Knjižnica promiče
 - zastupati kulturne različitosti, imajući na umu pripadnost hrvatskom i zapadnoeuropskom kulturnom nasljeđu
- **obrazovati korisnike informatički i informacijski:**
 - naučiti korisnike ne samo kako da pronađu informacije koje ih zanimaju, nego ih naučiti i kako ih vrednovati i procjenjivati

- **nastaviti izdavačku djelatnost Knjižnice:**
 - pokušati izdavati jedan naslov godišnje, dakle proširiti Bibliothecu Salonitanu za 4 naslova do 2024. godine

- **pokrenuti godišnji natječaj za najbolju neobjavljenu dječju priču:**
 - imajući na umu da naša Knjižnica služi gradu koji je prijatelj djece

- **organizirati predavanja na društveno aktualne teme:**
 - pritom targetirati po jednu od većih korisničkih skupina Knjižnice npr. mlade, roditelje osnovaca, umirovljenike...

- **početi održavati predavanja za mlade na za njih zanimljive i aktualne teme:**
 - obrazovati mlade
 - pomoći im naći odgovore na bitna životna pitanja
 - privući ih i zadržati u Knjižnici kroz cijeli život

- **što bolje pripremiti Knjižnicu za otežano funkcioniranje u vremenu pandemije koronavirusa:**
 - s jedne strane zaštititi djelatnike i korisnike Knjižnice, a s druge nastaviti što normalnije funkcionirati u novonastalim uvjetima
 - biti spremni na promjene u načinima pružanja usluga

- **više iznajmljivati prostor Teatrina:**
 - kako bi se uprihodilo više novca, kojim bi se financirao dio događanja u Teatrinu: izložbe, koncerti, večeri s autorima, umjetnicima i znanstvenicima, predstavljanja knjiga, edukativne filmske projekcije, kreativne i druge radionice